

REGULAMENT
privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcții de judecător
și de procuror

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcții de judecător și de procuror este elaborat în conformitate cu Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 8 iunie 2006.
2. Formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror este una dintre atribuțiile de bază ale Institutului Național al Justiției (în continuare - INJ) și are drept scop formarea profesională a viitorilor judecători și procurori.
3. Formarea inițială în cadrul INJ, organizată în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare - CSM) și Consiliul Superior al Procurorilor (în continuare - CSP), este o garanție a competenței și profesionalismului viitorilor judecători și procurori prin aplicarea standardelor de instruire profesională în domeniu.
4. Formarea inițială este fundamentată pe principiul instruirii teoretico-practice pluridisciplinare, proces educațional focalizat pe dezvoltarea la audienți a abilităților practice, consolidarea conștiinței și culturii juridice, asimilarea valorilor profesionale proprii judecătorului și procurorului.
5. Formarea inițială pune accentul pe domeniile prioritare prestabilite în documentele de politici strategice, pe dezvoltarea competențelor profesionale cu respectarea eticii profesionale, pe însușirea unor tehnici și obținerea unor abilități non-juridice, ridicarea nivelului de cunoaștere a unor limbi străine de circulație internațională, formarea abilităților de utilizare a tehnologiilor informaționale în domeniul profesional etc.
6. Formarea inițială a audienților se realizează în conformitate cu specializarea lor (judecători și procurori), dinamica procesului legislativ și al practicii judiciare, instruirea orientată pe cunoașterea aprofundată și formarea competențelor avansate de aplicare a legislației naționale, a documentelor juridice internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, a dreptului comparat, a normelor deontologice caracteristice profesiei de judecător sau procuror.
7. Statutul de audient al cursurilor de formare inițială în cadrul INJ îi revine persoanei care a promovat concursul de admitere și se încadrează în limitele numărului de locuri scoase la concurs după emiterea ordinului de înmatriculare de către Directorul INJ.
8. Formarea inițială se desfășoară, de regulă, la sediul INJ. Aceasta poate avea loc cu prezență fizică sau în format online. Stagiul de practică se desfășoară în cadrul instanțelor judecătorești, procuraturilor și organelor de urmărire penală. Audienții, cu acordul Directorului INJ, pot fi antrenați în activități de formare extracurriculare organizate în afara INJ. De asemenea, aceștia pot participa la vizite de studiu și stagii de formare, inclusiv în străinătate. Durata cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror este de 18 luni.
9. Activitatea de formare inițială este organizată și asigurată de personalul administrativ al INJ și de formatori, selectați din rândul judecătorilor, procurorilor, cadrelor didactice din învățământul juridic superior, precum și al altor specialiști care activează în domenii ce fac obiect al cursurilor de formare inițială.
10. INJ desfășoară formarea inițială din fonduri bugetare, precum și din alte surse de finanțare, neinterzise de lege, în conformitate cu planurile de formare aprobate de Consiliul INJ.

II. PLANUL DE FORMARE ȘI CURRICULUMURILE DISCIPLINARE

11. Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror se realizează în conformitate cu planul de formare inițială și curriculumurile disciplinare pentru cursurile de formare inițială, aprobate anual, până la 1 septembrie, de Consiliul INJ, la propunerea Directorului INJ. Pentru adoptarea hotărârii în chestiunea privind aprobarea planului de formare inițială este obligatorie consultarea opiniei CSM și a CSP.

12. Planul de formare inițială include disciplinele care contribuie la obținerea calificării profesionale, desfășurarea cărora este repartizată succesiv pe perioada de instruire în cadrul INJ. Curriculumurile se elaborează/revizuiesc anual pentru fiecare disciplină inclusă în Planul de formare inițială, ținând cont de recomandările metodice pentru elaborarea curriculumului, aprobate de Consiliul INJ, astfel ca formarea să se realizeze cu prioritate prin intermediul metodelor moderne de formare activ-participativă.

13. Instruirea se realizează în trei semestre.

14. Studiile se organizează săptămânal, durata fiind de 5 zile lucrătoare. Repartizarea timpului de studii pe zi se realizează în baza orarului, întocmit în conformitate cu Planul de formare inițială și aprobat de Șeful Direcției instruire și cercetare (în continuare - DIC).

15. La elaborarea planurilor de formare inițială și a curriculumurilor disciplinare se vor lua în considerație necesitățile de formare determinate de INJ în baza Metodologiei de determinare a necesităților de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, precum și a Metodologiei de evaluare a calității programelor de formare din cadrul INJ, aprobate de Consiliul INJ.

III. EVALUAREA CUNOȘTIINTELOR ÎN PERIOADA DESFĂȘURĂRII CURSURILOR DE FORMARE INIȚIALĂ

16. Audienții cursurilor de formare inițială sunt evaluați de către formatori periodic - prin aprecierea continuă a reușitei pe durata orelor de studii, precum și la finalizarea disciplinei. Excepție de la această regulă sunt disciplinele cu forma de evaluare *curs deplin*.

17. Evaluarea continuă se realizează pe parcursul semestrului, de regulă, la fiecare etapă a procesului de studiu, având funcția de constatare a nivelului cunoștințelor obținute și abilităților acumulate. Notele obținute la evaluarea continuă se înscriu în registrul grupei, în baza acestora calculându-se nota medie la finalizarea disciplinei.

18. Evaluarea finală a performanței audienților la disciplina respectivă se realizează prin susținerea unui examen sau, după caz, a unui colocviu diferențiat/colocviu. Notele se înscriu în borderou și se aduc la cunoștința audienților în cel mult 48 ore de la finalizarea evaluării.

19. Formatorul este în drept să selecteze formele de evaluare aplicate în procesul de formare în funcție de specificul curriculumului disciplinar. Evaluarea nivelului de pregătire practică și teoretică a audienților se face cu note de la „1” la „10”, precum și prin acordarea calificativelor admis/respins.

20. Examenele, după caz, colocviile diferențiate/colocviile, se desfășoară pe durata a până la 3 ore astronomice. Acestea pot susținute în sesiunea semestrială sau, după caz, după finalizarea orelor la disciplină.

21. Sesiunea semestrială se desfășoară în ultimele 3 săptămâni ale semestrului. Examenele sesiunii semestriale se susțin în baza orarului aprobat prin ordinul Directorului INJ, iar cele susținute la finalizarea orelor la disciplină - în baza orarului aprobat de șeful DIC.

22. Evaluarea cunoștințelor audienților se face în mod transparent, obiectiv și imparțial, după următoarele criterii:

- a) abilitățile de analiză, sinteză și de interpretare a dreptului material și procesual;
- b) competențele de elaborare a documentelor procesuale, de apreciere și de soluționare a situațiilor de caz;
- c) calitatea prezentării, corectitudinea și argumentarea răspunsului.

În cadrul simulării proceselor judiciare sau a acțiunilor procesuale separate, evaluarea prestației audienților are

loc în conformitate cu o listă de criterii, aprobată de Directorul INJ.

23. Nota la fiecare disciplină reprezintă media dintre nota obținută la evaluarea continuă și cea finală, calculată până la sutimi, fără rotunjire.
24. Dacă nota de la examen este mai mică decât 5 (cinci), se permite susținerea repetată a acestuia, cu întocmirea unui borderou suplimentar. Toate lucrările scrise de la examen se păstrează la INJ până la emiterea ordinului de promovare în următorul semestru, după care se distrug.
25. Rezultatele evaluărilor semestriale pot fi contestate la Comisia de contestații, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la depunerea și examinarea contestațiilor.
26. În caz de absență a audientului din motive întemeiate, se admite susținerea evaluărilor conform unui orar suplimentar.
27. În cazul nepromovării repetate a evaluărilor, persoana care urmează cursurile de formare inițială poate fi exmatriculată din cadrul INJ prin hotărârea Consiliului INJ, la propunerea Directorului.
28. Audientul este promovat în următorul semestru prin ordinul Directorului, în baza mediei aritmetice a notelor obținute la disciplinele de studii, exprimată până la sutimi, fără rotunjire.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDIENȚILOR

29. Audienții cursurilor de formare inițială au dreptul:
 - a) la pregătire teoretică și practică în conformitate cu curriculumurile disciplinare și cu planurile de formare aprobate de Consiliul INJ;
 - b) să beneficieze de baza tehnico-materială a INJ;
 - c) să-și expună părerea asupra calității orelor de curs și a orelor practice;
 - d) să facă propuneri privind perfecționarea procesului de formare;
 - e) să participe la activitatea de cercetare științifică, să publice articole științifice și să participe la elaborarea altor materiale;
 - f) să participe la conferințe, simpozioane și la alte activități;
 - g) să participe în perioada de studii la 16 ore de instruire în cadrul activităților de formare continuă a judecătorilor și procurorilor desfășurate la INJ;
 - h) să beneficieze de repaus de studii (de maternitate) și concediu academic de un an după naștere;
 - i) să exercite alte drepturi prevăzute de lege.
30. Audienții cursurilor de formare inițială sunt obligați:
 - a) să frecventeze orele de studiu conform orarului stabilit și să participe la stagiile de practică. În cazul orelor și/sau a activităților stagiului de practică desfășurate în format online, aceștia sunt obligați să conecteze camera și microfonul (neîndeplinirea acestor cerințe va echivala cu absența de la ore);
 - b) să studieze continuu și să îndeplinească în termenele stabilite sarcinile prevăzute de planurile de formare;
 - c) să participe la activitățile extracurriculare și științifice preconizate;
 - d) să respecte regulamentele de ordine interioară ale INJ și ale instituțiilor în care vor desfășura stagii de practică;
 - e) să se folosească de resursele și mijloacele materiale care le sunt puse la dispoziție, conform destinației lor, exclusiv în interesul dobândirii de cunoștințe profesionale;
 - f) să se abțină de la acțiuni ce îi împiedică pe alți audienți să însușească materialul teoretic și practic;
 - g) să îndeplinească alte obligații prevăzute de lege.
31. În perioada formării inițiale, audienta beneficiază de un repaus de studii (repaus de maternitate) cu o durată de trei săptămâni după naștere, cu menținerea bursei, urmând să recupereze cursurile de instruire la care nu a asistat.
32. În cazul incapacității de continuare a studiilor din motive de sănătate sau din alte motive justificate după scurgerea repausului de maternitate, audienta are dreptul la concediu academic pe o perioadă de un an de studii, cu menținerea locului în cadrul promoției viitoare. Pe perioada concediului academic, bursa nu este achitată.
33. Audienților cursurilor de formare inițială le este interzis:
 - a) să facă parte din partide sau să desfășoare activități cu caracter politic;
 - b) să desfășoare orice activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice sau de creație, practicate în afara orelor de formare inițială.

V. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A AUDIENȚILOR CURSURILOR DE FORMARE ÎNȚIALĂ

34. Persoanele care urmează cursurile de formare inițială răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle ce le revin potrivit legii și a prezentului Regulament.
35. Constituie abateri disciplinare:
- desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în perioada de formare;
 - atitudinea necuviincioasă față de colegi, formatori sau față de personalul INJ, precum și față de persoanele cu care intră în contact în perioada efectuării stagiului de practică;
 - absențele nemotivate de la orele de studiu și/sau de la activitățile stagiului de practică, inclusiv desfășurate în format online, nerespectând condițiile stipulate la pct. 30 lit. a), dacă acestea depășesc 8 ore academice pe lună;
 - frauda la examene.
36. Cazurile de întârzieri sistematice la ore (*mai multe de trei întârzieri pe lună*), sunt documentate de către DIC/Secția instruire inițială (în continuare – SII) și se reflectă în caracteristica eliberată la absolvirea INJ.
37. Se consideră motivate absențele de la orele de studiu și de stagiu în caz de boală a audientului, în caz de deces al unei rude de până la gradul IV inclusiv sau în alte situații, confirmate documentar.
38. Constituie sancțiuni disciplinare:
- avertismentul;
 - diminuarea bursei cu până la 15% pe o perioadă de la o lună la trei luni;
 - exmatricularea din cadrul INJ.
39. Sancțiunea sub formă de avertisment se stabilește în scris și se aplică de către Director la propunerea Șefului DIC și poate fi contestată la Consiliul INJ.
40. Sancțiunile privind diminuarea bursei cu până la 15% pe o perioadă de la o lună la trei luni și exmatricularea din cadrul INJ se aplică prin hotărârea Consiliului INJ și pot fi contestate în ordinea stabilită de lege.
41. În cazul săvârșirii de către audientul cursurilor de formare inițială a abaterii disciplinare sub formă de fraudă la examene se aplică sancțiunea disciplinară **exmatricularea din cadrul INJ**.
42. Până la aplicarea sancțiunii, administrația este obligată să solicite audientului o explicație scrisă privind fapta comisă. Audientul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte probe justificative pe care le consideră necesare.
43. Verificarea cazului de abatere disciplinară se efectuează de către DIC/SII, care întocmește o notă informativă privind rezultatele verificării. Audientul are dreptul să cunoască toate materialele verificării și să prezinte probe în apărare.
44. Nota informativă cu materialele de verificare, aprobată de șeful DIC, se prezintă Directorului INJ spre examinare. Directorul examinează cazul și, în funcție de gravitatea faptei comise de audient, fie aplică sau nu avertismentul, fie transmite cazul Consiliului INJ spre examinare.
45. Ordinul Directorului sau hotărârea Consiliului INJ trebuie să conțină temeiurile de aplicare a sancțiunii disciplinare, cu indicația modului și termenului de contestare. După caz, sunt aplicabile și prevederile legislației relevante.
46. Audienții INJ răspund pentru pagubele aduse patrimoniului INJ conform dispozițiilor legale.

VI. ÎNCETAREA STATUTULUI DE AUDIENT AL CURSURILOR DE FORMARE ÎNȚIALĂ

47. Statutul de audient al cursurilor de formare inițială încetează în următoarele cazuri:
- depunerea cererii respective de către audientul cursurilor de formare inițială;
 - evaluarea negativă repetată la aceeași disciplină a audientului cursurilor de formare inițială sau nepromovarea examenului de absolvire;
 - pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare a audientului cursurilor de formare inițială;
 - constatarea faptului că audientul cursurilor de formare inițială nu mai întrunește condițiile pentru a candida la funcția de judecător sau de procuror;
 - aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de exmatriculare din cadrul INJ;

- f) absolvirea cursurilor de formare inițială;
- g) decesul audientului cursurilor de formare inițială.

48. În cazurile menționate la pct. 47 lit. a) - e), din prezentul Regulament, Consiliul INJ adoptă o hotărâre de exmatriculare din cadrul INJ și dispune restituirea bursei, achitate în condițiile legii, pe durata formării inițiale. În cazul refuzului de a restitui bursa primită, aceasta se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea INJ.

49. Consiliul INJ nu va dispune încasarea bursei primite pe durata de formare inițială în caz de deces al audientului cursurilor de formare inițială, de pierdere de către acesta a capacității de exercițiu sau din cauza stării de sănătate, constatată prin decizia organelor competente de expertiză medicală a vitalității, care nu îi mai permite acestuia să-și exercite, ulterior, funcția de judecător sau de procuror.

50. În cazul menționat la pct. 47 lit. f) din prezentul Regulament, Consiliul INJ adoptă o hotărâre privind absolvirea cursurilor de formare inițială.

VII. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE ABSOLVIRE A CURSURILOR DE FORMARE INIȚIALĂ

51. Cursurile de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror se finalizează cu examene de absolvire.

52. Examenele de absolvire sunt susținute în fața Comisiei pentru examenele de absolvire, care se formează în baza hotărârii Consiliului INJ, înainte de examenul de absolvire, în componența a cinci membri - doi judecători, doi procurori și un cadru didactic, trei dintre care sunt propuși de Directorul INJ și fac parte din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen. Președintele Comisiei pentru examenele de absolvire este desemnat de Consiliul INJ din rândul membrilor acesteia.

53. Față de membrii Comisiei pentru examenele de absolvire sunt aplicabile incompatibilitățile prevăzute de art. 26 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției, potrivit căruia, din componența Comisiei pentru examenele de absolvire nu pot face parte membrii Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiului pentru selecția și cariera judecătorului, Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, Comisiei pentru examenele de admitere, nici soțul, rudele sau afiniile până la gradul IV inclusiv ai participanților la examen. Membrii Comisiei vor semna declarații pe propria răspundere în acest sens.

54. Membrii Comisiei pentru examenele de absolvire își exercită mandatul până la momentul constituirii unei Comisii noi.

55. Comisia pentru examenele de absolvire este responsabilă de desfășurarea examenului la proba scrisă și proba orală, asigurând:

- a) confidențialitatea materialelor scanate ale cauzelor (penale și civile);
- b) respectarea cerințelor regulamentare de către participanți;
- c) păstrarea lucrărilor scrise ale participanților în condiții de deplină siguranță;
- d) evaluarea obiectivă a lucrărilor scrise și a răspunsurilor orale ale participanților în cadrul fiecărei etape a examenului;
- e) completarea și semnarea proceselor-verbale și a borderourilor (electronice) în termenii stabiliți de prezentul Regulament;
- f) anunțarea rezultatelor evaluării pentru fiecare probă a examenului;
- g) informarea conducerii INJ cu privire la orice situație a cărei rezolvare nu este prevăzută de prezentul Regulament;
- j) prezentarea Consiliului INJ a unui raport despre procesul susținerii examenului la ambele probe;
- k) exercitarea altor atribuții necesare bunei desfășurări a examenului.

56. Lucrările de secretariat sunt asigurate de către INJ. Secretarul Comisiei pentru examenele de absolvire se desemnează prin ordinul Directorului INJ din rândul personalului administrativ, la propunerea Șefului DIC.

57. DIC și Centrul de Informații Juridice (în continuare - CIJ) din cadrul INJ asigură activitatea organizatorică și buna desfășurare a examenului de absolvire pentru audienții cursurilor de formare inițială și pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă. Atribuțiile DIC și ale CIJ sunt prevăzute în *Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă*.

58. Examenele de absolvire sunt susținute în limba română și se desfășoară în două etape: proba scrisă -

întocmirea a câte două acte procedurale în baza soluționării unor cauze concrete (civile și penale) și proba orală - evaluarea stagiului de practică, care se vor desfășura în incinta INJ. În caz de necesitate, prin ordinul Directorului INJ, proba scrisă și/sau orală poate fi desfășurată în format online, respectându-se imperativele stabilite la pct. 30 lit. a).

59. Proba scrisă are loc în strictă conformitate cu procedura prevăzută în *Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă*.

60. Proba orală se evaluează de către Comisia pentru examenele de absolvire conform criteriilor stabilite în pct. 21 din *Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea stagiului de practică al audiențelor Institutului Național al Justiției care candidează la funcții de judecător și de procuror*. În cadrul susținerii probei orale candidații sunt divizați în grupe separate în funcție de specializarea lor (judecători și procurori). Fiecărui absolvent i se acordă până la 30 minute pentru răspuns. Membrii Comisiei sunt în drept să adreseze întrebări suplimentare în limita conținutului stabilit în curriculumurile stagiului de practică, aprobate de către Consiliul INJ.

61. Audienții sunt invitați la răspuns la dorință sau conform listei grupei formate pentru ziua respectivă.

62. Evaluarea prestației absolventului în cadrul probei orale se efectuează în conformitate cu răspunsurile oferite la întrebările suplimentare, dacă acestea au fost adresate de către membrii Comisiei pentru examenele de absolvire. Fiecare membru al Comisiei pentru examenele de absolvire completează rubrica activă a borderoului electronic (a se vedea *Anexele la Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă*), care se imprimă și se anexează la procesul-verbal al probei. Borderoul cu notele acordate de fiecare membru al Comisiei pentru examenele de absolvire se afișează în sediul INJ și se publică pe pagina web oficială a INJ.

63. Rezultatele pot fi contestate la Comisia de contestații în conformitate cu prevederile *Regulamentului cu privire la depunerea și examinarea contestațiilor*.

64. Luând în considerare deciziile pe marginea contestațiilor, Comisia pentru examenele de absolvire deduce media generală a examenului de absolvire pentru audienți și le prezintă Consiliului INJ.

65. Consiliul INJ validează rezultatele examenului de absolvire a cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror. Rezultatele validate ale examenului se afișează în sediul INJ și se publică pe pagina web oficială a INJ.

66. Membrii Comisiei pentru examenele de absolvire și membrii Comisiei de Contestații sunt remunerați conform prevederilor Legii cu privire la INJ și *Regulamentului cu privire la normarea activității științifico-didactice și de cercetare a formatorului INJ*.

67. Audientul care nu a susținut examenul de absolvire sau care a lipsit din motive întemeiate la examenul de absolvire poate fi admis încă o dată la susținerea acestuia în cadrul următoarei sesiuni organizate de INJ.

68. În cazul absenței din motive neîntemeiate a audientului la examenul de absolvire sau nepromovării examenului la sesiunea repetată, acesta este obligat să restituie INJ-ului bursa achitată în condițiile legii pe durata formării inițiale. În cazul refuzului de a restitui bursa primită, aceasta se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea INJ.

69. Absolvenților INJ li se eliberează un atestat în care se indică anul de absolvire, media generală obținută, însoțit de supliment. Concomitent, absolvenților INJ li se va elibera și o referință, conform *Anexei la prezentul Regulament*.

la Regulament privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror

**INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. S.Lazo, 1
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
ini@inj.gov.md , www.inj.md

**NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2004, Chișinău, 1 Serghei Lazo, St.
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
ini@ini.gov.md , www.ini.md

*REFERINȚA
absolventului INJ*

NUME, PRENUME: _____

Profilul: candidat la funcția de **judecător/procuror**

Perioada instruirii în cadrul INJ: _____

Nota medie pe semestre: _____

Nota medie la examenele de absolvire: _____

Nota generală: _____

Conduita în perioada instruirii: _____

Aprecierea generală a stagiului de practică:

Conducătorul stagiului de practică - judecător/procuror de la instituția de bază (nume, prenume)

Implicare în activități științifice și extracurriculare: _____

Concluzii:

Director

Diana SCOBIOALĂ